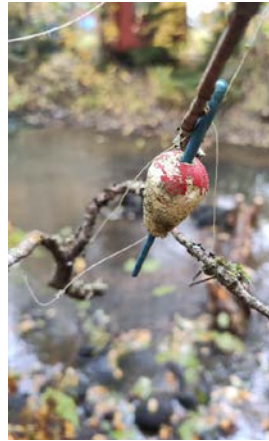

Raportti 20/2020

VHVSY ry:n kalastuksenvalvonta vuonna 2020

Matias Hyrsky
Oula Tolvanen

Vantaanjoen ja Helsingin seudun
vesiensuojeluyhdistys ry

Raportti 20/2020

VHVSY ry:n kalastuksenvalvonta vuonna 2020

7.12.2020

Laatijat: Matias Hyrsky ja Oula Tolvanen

Tarkastaja: Anu Oksanen

Kannen valokuvat: Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys ry

Sisällysluettelo

1	Johdanto	4
2	Valvontasuunnitelma.....	5
3	Kalastuksenvalvonta vuonna 2020	6
	3.1 Vuoden 2020 valvontatiedot.....	10
4	Liitteet.....	11
	Liite 1. Kalastuksenvalvonnan tapahtumailmoitus Oula Tolvanen	11
	Liite 2. Kalastuksenvalvonnan tapahtumailmoitus Matias Hyrsky	11
	Liite 3. Kalastuksenvalvontapäiväkirja VHVSY 2020	11

1 Johdanto

Virkistyskalastus on hyvin suosittu harrastus Vantaanjoen vesistöalueella. Vuosittain vesistöalueelle myydään kalastuslupia yli 4 000 kalastajalle ja kalasaalista saadaan vaihtelevasti noin 10 000–22 000 kiloa (Vantaanjoen yhteistarkkailun kalastuskyselyt 2012, 2014 ja 2017). Koronapandemiaan liittyvien rajoitusten vuoksi vapaa-ajankalastus Vantaanjoella oli selvästi aiempia vuosia suositumpaa. Myös vesialueiden omistajat kertoivat luvanmyynnin jopa kaksinkertaistuneen edellisvuoteen verrattuna. Vantaanjoen pääuomassa kalastus kohdistuu erityiskalastusalueisiin, joille on kalastuslain sekä vesialueen hallinnoivan tahon määräämät säännöt.

Suosituilla kalastuskohteilla vieraillee säännöllisesti paljon ihmisiä, josta väistämättä seuraa lieveilmiöitä, kuten roskaantumista ja salakalastusta. Kalastuskohteiden viihtyvyyteen pyritään vaikuttamaan keräämällä valvonnan yhteydessä roskia, siivoamalla kylttejä/tauluja ja ilmoittamalla mahdollisista puutteista alueesta vastaavalle taholle. Kalastuksenvolontakierrosten lisäksi roskia kerätään maastosta myös virtavesi-inventointien, melontareittien raivausten ja erikseen järjestettyjen siivoustalkoiden aikana.

Kalastuksenvolonta tapahtuu aina työparina liikkuen, ja se pyritään toteuttamaan valvonnan kannalta tärkeimpään vuorokauden ja vuodenaikaan. VHVSY ry:n kalastuksenvolvojina vuoden 2020 aikana toimivat edellisvuoden tapaan Oula Tolvanen ja Matias Hyrsky. Lisäksi valvonnassa oli mukana vaihtelevasti kaksi muuta yhdistyksen määräaikaista työntekijää toisen valvojan parina. Vuonna 2020 kalastuksenvolontaa toteutettiin entisten vuosien tapaan keskittyen Vantaanjoen pääuoman koskiin, joihin myydään erillisiä lupia. Luvattomista kalastajista tehtiin lähikäyttökohtaisesti aina rikosilmoitus poliisille.

VHVSY ry:n jokitalokkarit ovat tehneet kalastuksenvolontaa yhteistyössä Hämeen ja Uudenmaan ELY-keskusten, vesialueiden omistajien sekä Helsinki-Espoon ja Vantaanjoen kalatalousalueiden kanssa vuodesta 2014 lähtien. Valvontatyö on saanut tukea Pohjois-Savon ja Varsinais-Suomen ELY-keskusten myöntämistä harkinnanvaraisista valtionavustuksista, kalatalousalueilta sekä paikallisilta osakaskunnilta.

Kalastuksenvolvonnan loputtua kauden 2020 osalta vesialueen omistajille ja kalastusoikeuden haltijoille toimitettiin yhteenvetoraportit valvontatapahtumista (osaraportit 1–11). Raportit toimitettiin Helsinki-Espoon kalatalousalueelle, Vantaanjoen kalatalousalueelle, Hyvinkäänkylän, Nukari-Raalan, Nurmijärven Kirkonkylän ja Palojoen yhteisten vesialueiden osakaskunnille sekä Kellokosken kalastuskunnalle, Ridasjärven hoitokunnalle, Riihimäen perhokalastajat ry:lle, Vantaan, Espoon, Keravan ja Helsingin kaupungeille sekä Uudenmaan ja Hämeen ELY-keskusten kalatalousyksiköille.

2 Valvontasuunnitelma

Vantaanjoen kalatalousalueella kalastuksenvalvonnan pääpaino kohdistui edellisvuosien tapaan Vantaanjoen pääuoman koskikohteilla kesäiltasin tehtäviin valvontakierroksiin, joilla tarkastettiin valtaosa luvista ja kirjattiin valtaosa rikkeistä. Vantaanjoen päähaaran lisäksi valvontaa suoritettiin myös Keravanjoella, Tuusulanjoella, Rekolanojalla ja Palojoella. Tuusulanjoella, Rekolanojalla ja Palojoella ei havaittu ollenkaan kalastusta. Edellisvuoden tapaan Keravanjoella valvontaa kohdennettiin enemmän alueille, joissa valvontaa on aiemmin ollut joko hyvin vähän tai ei ollenkaan. Tällaisia kohteita olivat esimerkiksi jotkin Keravanjoen koskikohteet, joissa aiempien vuosien havaintojen mukaan tapahtui jonkin verran kalastusta, joskin se oli pääsääntöisesti luvatonta tai tapahtui kielletyillä pyyntimenetelmillä.

Helsinki-Espoon kalatalousalueella valvottiin kalastusta Espoonjoella ja Mankinjoella. Aiemmista vuosista poiketen Vanhankaupunginkoskella ei tehty kalastuksenvalvontaa yhdistyksen toimesta. Kalatalousalue katsoi, että alueella tapahtuva valvonta Helsingin kaupungin ja vapaaehtoisten valvojien toimesta oli riittävää. Espoonjoella ja Mankinjoella valvonta-alueita laajennettiin ja uusia kohteita etsittiin aktiivisesti. Lisäksi jokien virtapaikkojen kalastusrajoituksista koskevia tiedotteita vietiin maastoon. Espoossa valvontaa kohdistui erityisesti virta-alueisiin ja pyydyskalastukseen, sillä vähäisen vapavälinein tapahtuvan kalastuksen valvomisen olisi ollut rajoitetuilla valvontakäyntimäärillä hankalaa. Valvonnoissa tavattiin kuitenkin myös muutamia aktiivikalastajia, joista osaa jouduttiin ohjeistamaan kalastussäännöksistä. Kaikki havaitut pyydykset olivat puutteellisesti merkityjä tai alueella laittomia.

Valvontaa toteutettiin molemmilla kalatalousalueilla tiheästi syys-lokakuussa meritaimenten ja lohien onnistuneen vaelluksen ja kuturauhan varmistamiseksi. Kutuaikaan toteutetut valvontakäynnit sijoittuivat osittain suosituille kalastuskohteille, mutta viimeistään lokakuussa kaikilla koskialueilla alkaneen kalastuskiellon vuoksi kalastajia tavattiin näillä käynneillä vain muutamia.

Jos valvontakohteilla havaittiin maastossa selkeitä merkkejä alueella aiemmin pidetyistä pyydyksistä (verkon riekaleita, pyydysnaruja ja pyydysten kiinnitystappeja), havainnoista pyrittiin tiedottamaan samana päivänä vesialueen omistajille ja alueella toimiville muille kalastuksenvalvojille, mikäli lisävalvonnalle arveltiin olevan tarvetta.

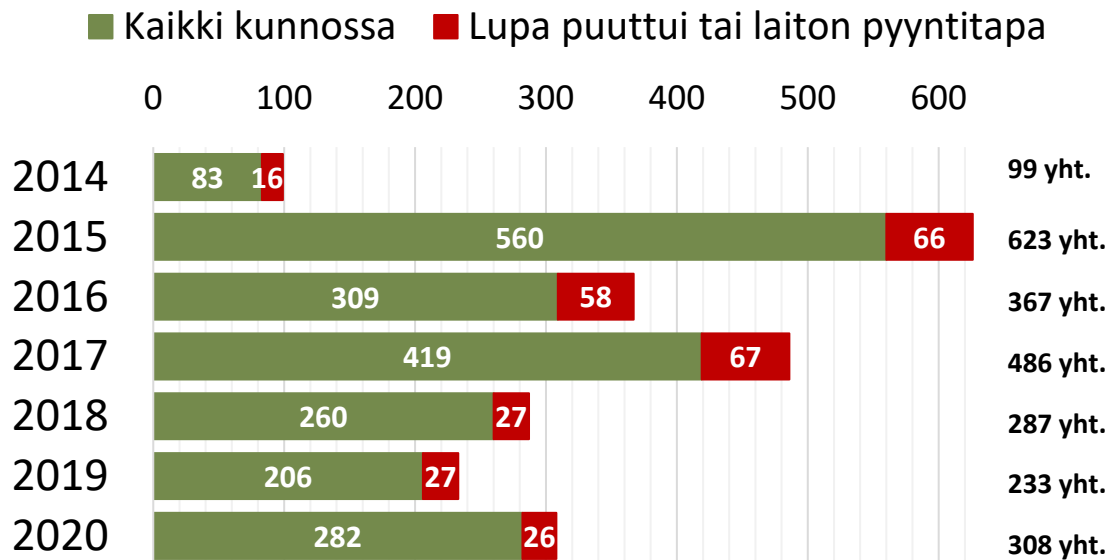
3 Kalastuksenvalvonta vuonna 2020

Vuosien 2014–2020 aikana VHVSY ry:n kalastuksenvalvojat ovat tarkastaneet kalastuslupia yhteensä 2 406 kpl. Seitsemän vuoden aikana 11,9 prosentilla (287 kpl) kalastajista oli puutteelliset luvat tai kielletty pyyntitapa. Tämä luku koskee vain tavattuja kalastajia, jotka ovat kalastaneet ns. aktiivipyydyksillä, eli erilaisilla vapavälineillä. Toistaiseksi kaikki VHVSY:n valvonnoissa havaittu pyydyskalastus on ollut luvatonta. Syynä tähän on valvonnan keskittyminen täysin joki-alueelle, jossa monet kiinteät pyydykset, kuten verkot, ovat kiellettyjä. Tyypillisin havaittu pyydys on ollut kaikkina vuosina rapumerta, josta puuttuvat lupamerkinnot.

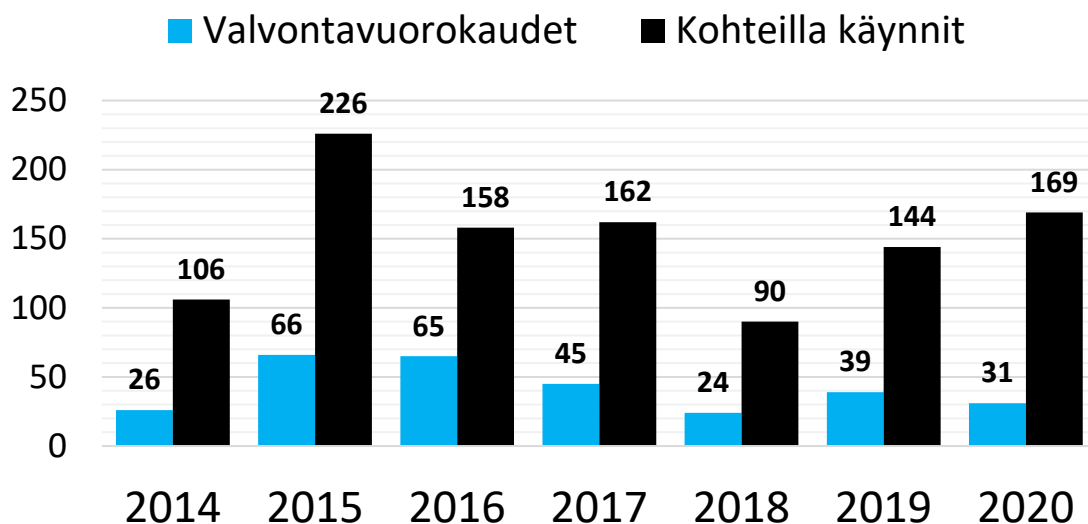
Tyypillisin rike vuonna 2020 oli alueellisen luvan puuttuminen ja/tai kalastonhoitomaksun puuttuminen. Lupia tarkastettiin yhteensä 308 kappaletta, joista puutteellisia oli 26 kappaletta, eli yhteensä 8,4 % tarkastetuista luvista. Osuus oli hieman pienempi kuin aikaisempina vuosina havaittu (kuva 1). Valvontaa tehtiin vuonna 2020 31 eri päivänä, joiden aikana valvontakohteilla käyntejä kertyi yhteensä 169 kappaletta. Vuoteen 2019 verrattuna valvontaa tehtiin vähempinä päivinä, mutta valvontojen kesto oli pidempi ja kohteiden määrä kasvoi (kuva 2). Tarkastettujen lupien määrä kasvoi edellisvuodesta 75 kappaleella, mutta oli kuitenkin vähemmän kuin vuosittainen keskiarvo (350 kpl) vuosilta 2014–2019. Tarkastettujen kalastuslupien määrä per valvontakäynti jäi alhaiseksi (1,8 lupaa/käynti) aiempien vuosien keskiarvoon nähden (ka. 2,3 lupaa/käynti).

Syynä tarkastettujen lupien määrän kasvuun oli edellisestä vuodesta poikennut valvontasuunnitelma, jossa valvontaa ei enää keskistetty niin voimakkaasti vähän kalastetuille alueille. Lisäksi koronapandemian aikaansaama kalastuspaineen lisääntyminen näkyi valvotuilla kohteilla. Tarkastettujen lupien määrän kasvu olisi ollut suurempaa, jos edellisvuosien tapaan olisi valvottu myös Vanhankaupunginkoskella ja sen suvantoalueella. Tavallisesti alueilta on tarkastettu keskimäärin yli sadan kalastajan luvat vuosittain vuosina 2014–2019.

Kalastuksenvalvonnan aikana havaittiin luvattomista pyydyksistä verkkoja, rapumertoja ja yksi katiska. Lisäksi löydettiin ravustukseen tehtyjä nostohaaveja. Kaikista talteen otetuista pyydyksistä tehtiin rikosilmoitus. Vuonna 2020 missään pyydyksessä ei ollut kaloja tai rapuja talteenoton aikana.

Kuva 1. VHVSY ry:n kalastuksenvalvojen tarkastamat luvat vuosina 2014–2020.

Kuva 2. VHVSY ry:n kalastuksenvalvonnan määrät vuosina 2014–2020.

VHVSY ry:n toteuttaman valvonnan yhteydessä on kerätty joka vuosi myös tietoa kalastajamäärästä, käytetyistä pyyntitavoista ja kalastusvälineistä eri kalastuskohteilla. Lisäksi kerrat, jolloin kalastajia ei ole tavattu, ja kaikki maastossa havaitut merkit laittomasta kalastuksesta, kuten onkivälineet koskien rannoilla, on pyritty kirjaamaan ylös. Näin on syntynyt melko kattava aineisto Vantaanjoen vesistöalueen virtavesissä tapahtuvasta vapaa-ajankalastuksesta.

Kalastajia kohdatessa yhdistyksen valvojat pyrkivät aina ohjaamaan ja valistamaan kalastajia eri alueiden säännöistä ja kalastuskäytännöistä. Lisäksi vinkkejä on tyypillisesti annettu hyvistä pyynti- ja vapautustavoista. Osittain tästä syystä kalastuksenvalvojen ja kalastajien kohtaaminen on tapahtunut poikkeuksetta hyvässä hengessä. Jotta kalastuksenvalvonnasta saadaan mahdollisimman suuri hyöty, on kalastajilla oltava mahdollisuus saada helposti ajan tasalla oleva

tieto kohteen säännöistä ja tarvittavista luvista. VHVSY on suunnitellut yhteistyössä Vantaanjoen kalastusalueen (nyk. Vantaanjoen kalatalousalueen) kanssa vuonna 2017–2018 kalastuskohteiden opastekyltit. Kylteissä kalastajille kerrotaan alueen kalastussäännöistä sekä suomeksi, englanniksi että venäjäksi.

Vuonna 2020 päätettiin Helsinki-Espoon kalatalousalueen kanssa lisätä jokivarren tiedotusta myös Espoonjoella ja Mankinjoella kalastuskiellossa olevilla virtapaikoilla viemällä niihin kalastusrajoituksista kertovia tiedotteita (kuva 3). Tiedotteisiin kirjoitettiin vaelluskalavesistöön liittyvästä lainsäädännöstä suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. Lisäksi niihin laitettiin linkki kalastusrajoitus.fi -palveluun QR-koodina. Tiedotteita revittiin pois monelta paikalta käyntien välissä, mikä kertoo aikaisempien havaintojen lisäksi alueella tapahtuvasta laittomasta kalastuksesta. Revityt tiedotteet uusittiin valvontakierroksien yhteydessä.

VAELLUSKALAVESISTÖN VIRTA-ALUE. ONKIMINEN JA PILKKIMINEN KIELLETTY. VIEHEKALASTUS KIELLETTY ILMAN VESIALUEEN OMISTAJAN LUPAA (KALASTUSLAKI 7 §).

ETT FORS- OCH STRÖMOMRÅDE I VATTENDRAG FÖR VANDRINGSFISK, METE OCH PILKFISKE FÖRBJUDET. HANDESKAPSFISKE ÄR FÖRBJUDET UTAN TILLSTÅND FRÅN VATTENOMRÅDETS ÄGARE (7 § I LAGEN OM FISKE).

FAST FLOWING SECTION OF A WATER CONTAINING MIGRATORY FISH. BAIT AND ICE FISHING ARE PROHIBITED. ANGLING ALLOWED ONLY WITH A FISHING LICENCE OBTAINED FROM THE LANDOWNER (FINNISH FISHING ACT 7 §).

Lisätietoa:
Mer info:
Kalastusrajoitus.fi

Kuva 3. Espoon- ja Mankinjoen virta-alueille vietiin kalastusrajoituksista kertovia tiedotteita.

Jokitalkkari-hankkeesta vuonna 2016 laadittua sähköistä kalapaikkaesitettä *Virkistyskalasta Vantaanjoella* (www.iesite.fi/vantaanjoki) päivitettiin aiempien vuosien tapaan, jotta kalastajat saivat ajantasaista tietoa Vantaanjoen pääuoman kalastuskohteista ja niiden säännöissä tapahtuneista muutoksista. Kylttien ja verkkoesitteen lisäksi kalastajia pyrittiin valistamaan VHVSY ry:n Facebook-sivujen kautta (kuva 4). Sivuilla muistutettiin kesäkuussa kalastusluvista ja tiedotettiin syyskuun alussa lohien ja taimenen syysrauhoituksesta ja sen vaikutuksesta kalastukseen Vantaanjoen vesistöalueella. Samalla kalastajia muistutettiin toukokuussa 2019 voimaanastuneista taantuneiden tai uhanalaisten kalalajien korvaussummista sekä kansalaisia kehoitettiin ottamaan yhteyttä kalastusvalvojiin, mikäli he havaitsevat laittonta kalastusta. Molemmat päivitykset saivat kohtuullisen paljon näkyvyyttä.

Esitteen, tehtyjen opaskylttien ja sosiaalisessa mediassa tapahtuvan tiedottamisen avulla edistetään yleistä tiedotusta alueen kalastuskohteista ja kalastajan velvollisuuksista, kuten kalastuslupien hankinnasta ja rauhoitettujen lajien tunnistamisesta.

Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys ry ***
 Julkaisija: Paula Luodeslampi [?] · 18. kesäkuuta · 🌐

Muistutus kesäkalastajille!

Helteet hellivät Etelä-Suomea ja moni suuntaa Vantaanjoelle kalastamaan. Tämä on näkynyt viikkojen aikana VHSVY:n jokitalkkarien kalastusvalvonnan lisääntyneenä kalastajamääränä, mutta valitettavasti myös luvaton kalastus on lisääntynyt.

Tyypillinen luvaton kalastaja on viimeviikkojen aikana ollut loman aloittanut henkilö, jolla on upouusi vapa, mutta kaikki kalastusluvut ovat unohtuneet hankkia. Muistakaa siis aina hankkia luvat ennen kalastuksen aloittamista ja pitääkö henkilöilystodistus mukanaan, kun kalastatte. Luvattomasta kalastuksesta tehdään aina ilmoitus poliisille, jonka pohjalta poliisi voi antaa sakon.

Lisätietoja Vantaanjoen kalastuskohteista, tarvittavista luvista ja luvanmyyntipisteistä löydät VHSVY:n kalapaikkaesitteestä (<https://app.artcloud.fi/vhvsy/vantaanjoki/>) ja yhdistyksen [www-sivuilta](http://www.vhvsy.fi/sivut/virkistyskaytto/kalastus) <http://www.vhvsy.fi/sivut/virkistyskaytto/kalastus>.

Jokitalkkarit kehottavat kaikkia kalastajia ja muita jokivarressa liikkuvia ilmoittamaan rohkeasti havaitsemistaan laittomasta kalastuksesta poliisille numeroon 112, jokitalkkareille tai paikalliselle kalastusvalvojalle. Valvojen yhteystiedot löytyvät kalapaikkaesitteestä ja jokivarren tauluista. Jokitalkkarin yhteystiedot löytyvät täältä: <http://www.vhvsy.fi/sivut/Yhteystiedot>

Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys ry
 Voittoja tavoittelematon järjestö

Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys ry ***
 Julkaisija: Oula Tolvanen [?] · 1. syyskuuta · 🌐

Kalastajat huomio!

Lohen ja taimenen syysrauhitus alkaa tänään 1.9. koko maassa. Tämä tarkoittaa sitä, että kalastaminen koski- ja virtapaikoilla on kielletty 1.9.-30.11. välisenä aikana. Poikkeuksena tähän ovat Vantaanjoella Vantaankoski, Myllykoski ja Nukarinkoski, joissa kalastus on sallittu 30.9. asti. Myös näissä kohteissa tulee saaliiksi saadut taimenet ja lohet tulee vapauttaa välittömästi, elävänä tai kuolleena.

Saaliiksi otetuista taimenista tai lohista, tuomitaan kalastuslain 614/2019 1§:n mukainen lajikohtainen menettämiseraamus, joka on suuruudeltaan:

- rasvaeväleikattu taimen 390 €
- rasvaeväleikattu lohi 170 €
- rasvaeväleikkaamaton taimen 3 280 €
- rasvaeväleikkaamaton lohi 3 470 €

VHSVY:n jokitalkkarit toteuttavat syysrauhituksen aikana kalastusvalvontaa tehostetusti yhdessä Vantaanjoen Kalatalousalueen valvojen kanssa.

Jokitalkkarit kehottavat kaikkia kalastajia ja muita jokivarressa liikkuvia ilmoittamaan rohkeasti havaitsemistaan laittomasta kalastuksesta jokitalkkareille, poliisille tai paikalliselle kalastusvalvojalle.

Tietoa Vantaanjoen kalastuskohteista, ajantasaiset kalastussäännöt ja valvojen yhteystiedot löydät osoitteesta: <https://app.artcloud.fi/vhvsy/vantaanjoki>

Hanki lisää tykkäyksiä, kommentteja ja jakoja.
 Kun markkinoit tätä julkaisua, näytät sen useammalle henkilölle.

4 714 Tavoitetut henkilöt

767 Sitoutumiset

Hanki lisää tykkäyksiä, kommentteja ja jakoja.
 Kun markkinoit tätä julkaisua, näytät sen useammalle henkilölle.

13 028 Tavoitetut henkilöt

1 036 Sitoutumiset

Kuva 4. VHSVY ry:n Facebook-sivuilla julkaistut tiedotteet kalastajille.

3.1 Vuoden 2020 valvontatiedot

Kalastajat

Tarkastettu kpl	308
Kaikki kunnossa kpl	282
Kaikki kunnossa %	91,56
Luvat/maksut ei kunnossa %	6,17
Muut asiat ei kunnossa %	3,90

Pyydykset ja kalastusvälineet

Tarkastettu kpl	314
Kaikki kunnossa kpl	282
Kaikki kunnossa %	89,81
Luvattomia kpl	25
Luvattomia %	7,96
Muut asiat ei kunnossa %	5,41

Rikkomukset

Kaikki	63
Ei valtion kalastonhoitomaksua	11
Kalastus kielletyllä alueella	2
Kalastusoikeuden ylitys (Luvaton pyynti)	1
Kielletty alue (Luvaton pyynti)	6
Kielletty pyyntitapa	5
Kielletty pyyntitapa (Luvaton pyynti)	8
Kielletty verkon solmuväli (Luvaton pyynti)	1
Luvaton pyynti	16
Pyydys väylällä	1
Pyydysten puutteellinen merkintä	1
Rauhoitusaika	6
Yhteystiedot puuttuvat	5

Toimenpiteet

Kaikki	31
Rikosilmoitus poliisille	8
Suullinen huomautus	5
Talteenotto	4
Toimenpiteestä luopuminen	14

Talteenotot kalastusvälineet

Kaikki kpl	4
Katiska kpl	1
Rapumerta kpl	1
Verkko kpl	2

Talteenotot saalis

Kaikki kpl	0
Kaikki kg	0

4 Liitteet

Liite 1. Kalastuksenvalvonnan tapahtumailmoitus Oula Tolvanen

Liite 2. Kalastuksenvalvonnan tapahtumailmoitus Matias Hyrsky

Liite 3. Kalastuksenvalvontapäiväkirja VHVSY 2020

Huom! Liitteet ovat ainoastaan ELY-keskuksen kalastuksenvalvonnasta vastaavan kalatalousviranomaisen käyttöön, kalastuksenvalvojien toiminnan valvontaa varten.

VHVSY ry:n kalastuksenvalvontaraportti 2020

Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys on valvonut kalastusta pääosin Vantaanjoen vesistöalueella vuosien 2014–2020 aikana. Raportti antaa kuvan valvonnan toteutuksesta ja luonteesta sekä siinä esitellään kootusti vuoden 2020 aikana toteutettujen valvontojen tiedot.

Vuonna 2020 VHVSY ry toteutti kalastuksenvalvontaa yhdessä Vantaanjoen sekä Helsinki-Espoon kalatalousalueiden kanssa. Valvonnalle saatiin tukea kalatalousalueiden lisäksi myös Varsinais-Suomen ELY-keskukselta.

Vantaanjoen ja Helsingin seudun
vesiensuojeluyhdistys ry

Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys ry

Ratamestarinkatu 7 b, 00520 Helsinki

vhvsy@vantaanjoki.fi

www.vantaanjoki.fi